

Motion till riksdagen 2005/06:Ju444

av **Ingrid Burman m.fl. (v)**

Våld i samkönade relationer

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kompetenshöjning avseende våld i samkönade parrelationer.

Motivering

Länge sågs mäns våld mot kvinnor i nära relationer som en privatsak och något som utomstående inte skulle lägga sig i. Det synsättet håller på att förändras i och med att det i dag finns mer kunskap och forskning om mäns våld mot kvinnor. Lagstiftningen har ändrats under åren och stödinsatser har tillkommit. Trots det återstår fortfarande mycket att göra och mörkertalet är stort.

Våld i samkönade parrelationer har däremot inte diskuterats lika mycket. I en skriften *Kvinna slår kvinna och man slår man* av Nationellt råd för kvinnofrid, konstateras det att, likt så många heterosexuella kvinnor, lever i dag många bi- och homosexuella kvinnor och män otrygga i sina egna hem. De utsätts för misshandel, sexuella övergrepp och psykisk misshandel. Enligt tillgänglig europeisk och amerikansk statistik har 25 till 45 % av alla lesbiska kvinnor varit utsatta för någon form av våld i en lesbisk relation. Det saknas säker statistik över homosexuella mäns situation, men även här finns det studier som antyder att utsattheten är minst lika hög som för lesbiska kvinnor.

De som utsätts för våld i en samkönad parrelation har att övervinna dels svårigheten att tala om att man blir slagen av sin partner, dels att tala om sin homosexualitet. Vi lever fortfarande i ett samhälle där många inte ens för sina närmaste har talat om att de lever med en partner av samma kön. Det finns också fördomar som försvårar upptäckten av våld i samkönade parrelationer. När en man slår en man möter omgivningen det med kommentarer som – ”det är väl bara att slå tillbaka”. En kvinna som blir slagen av en annan kvinna möts av attityden att – ”det är inte möjligt, kvinnor slåss inte” – och blir därmed osynliggjord.

Fel! Okänt namn på

Samtidigt som våldet i de samkönade parrelationerna måste tas på största allvar så är det viktigt att förstå att det är skillnad på våld och våld. Mäns våld mot kvinnor, eller begreppet sexualiserat våld, har ojämlikheten mellan könen som grogrund och dess uttryck existerar och återskapas överallt i vårt samhälle. Att använda begreppet sexualiserat våld (misshandel, våldtäkt, sexuella trakasserier, ofredande etc.) är att ta ställning för en förståelse av våldet som en del i en patriarkal samhällsstruktur, och att det måste studeras med fokus på maktförhållanden mellan könen. Arbetet för att stoppa det sexualiserade våldet måste ske utifrån insikten att det handlar om makt och samhällsstrukturer. Maktrelationen mellan kvinnor och män är den samhälleliga ”ram” inom vilken övergrepp mot kvinnor möjliggörs.

När det kommer till våld inom samkönade parrelationer är kopplingarna till makt och kontroll ganska lika de som man kan se i en tvåkönad relation. Den patriarkala kärnfamiljens inre logik upprepas ofta till stora delar även i samkönade relationer. Samtidigt är förhållandena naturligtvis inte identiska eftersom kön (eller genus) inte bara har betydelse inom familjen. Det som är viktigt att slå fast är emellertid att trots att vi här diskuterar våld i samkönade relationer, vilket bland annat förövas av kvinnor, så innebär det inte att man kan dra slutsatsen att män och kvinnor är lika goda kålsupare när det kommer till våld inom en parrelation. Mäns och kvinnors olika positioner i den patriarkala samhällsstrukturen gör helt enkelt att betydelsen av deras våldshandlingar blir helt olika. Att Vänsterpartiet lyfter upp lesbiska kvinnors våld i samkönade relationer innebär alltså inte på något sätt ett relativiserande av mäns våld mot kvinnor, utan är helt i linje med vår analys av det patriarkala systemet.

Kunskapen och statistiken om våld i samkönade relationer behöver öka för att ge möjlighet att skapa förutsättningar att på olika sätt hjälpa och stödja personer som utsätts för detta våld. Det behövs en kompetenshöjning bland alla de instanser som möter våld i partnerrelationer – polis, sjukvård, socialtjänst och kvinnojourer m.fl. – om våld i samkönade relationer. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober 2005

Ingrid Burman (v)

Ulla Hoffmann (v)

Elina Linna (v)

Kalle Larsson (v)

Gunilla Wahlén (v)